

Η παγκόσμια οικονομική κρίση του 1857 που χειροτέρευσε πολύ τη θέση του προλεταριάτου και των αγροτών, ήταν η αρχή μιας καινούριας ανάπτυξης του διεθνούς εργατικού κινήματος. Η αναζωογόνηση και η καινούρια ανάπτυξη του διεθνούς εργατικού κινήματος προβάλλουν το φλέγον θέμα της συσπείρωσης των δυνάμεων του παγκόσμιου προλεταριάτου για τον επαναστατικό αγώνα που πλησίαζε.

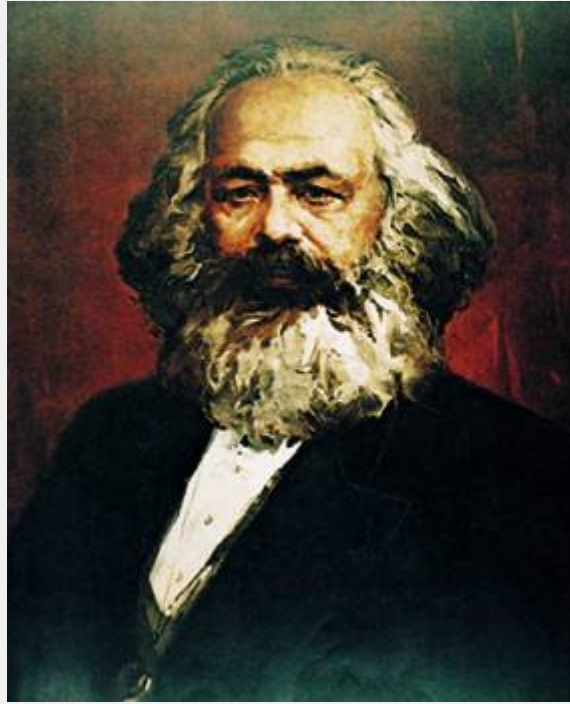
Οι προσπάθειες να ιδρυθεί μια παγκόσμια προλεταριακή οργάνωση που έγιναν στην αρχή της δεκάετίας, καθρέφτιζαν την έντονη επιθυμία των πρωτοπόρων εργατών της Ευρώπης και της Αμερικής να ενωθούν σε παγκόσμια κλίμακα. Η επιθυμία αυτή φαίνεται πιο καθαρά στις εκδηλώσεις αλληλεγγύης που έδειξαν οι εργάτες στις διάφορες χώρες για την πολωνική εξέγερση, στα συλλαλητήρια των Αγγλων εργατών για να υποστηρίξουν τον αγώνα του αμερικανικού λαού εναντίον της δουλείας κλπ.

Αντιπρόσωποι του Συνεδρίου της 1ης Διεθνούς

Στις 28 Σεπτέμβρη του 1864 στο Λονδίνο, στο Σεντ Μάρτινς Χολ, έγινε μια διεθνής συγκέντρωση για να διαβαστεί η απάντηση των Γάλλων εργατών. Στη συγκέντρωση αυτή πήραν μέρος αντιπρόσωποι του προλεταριάτου της Αγγλίας, της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Ιταλίας, της Πολωνίας και της Ιρλανδίας. Ο Μαρξ εκλέχτηκε στο προεδρείο της συγκέντρωσης σαν αντιπρόσωπος των Γερμανών εργατών. Η συγκέντρωση αποφάσισε να ιδρυθεί η Διεθνής ένωση των εργατών.

Σκοπός της Διεθνούς (International) ένωσης των εργατών ήταν να εκπληρώσει το ιστορικό καθήκον της συσπείρωσης των δυνάμεων του παγκόσμιου προλεταριάτου. Είχε και έναν άλλο σκοπό που ο Μαρξ τον διατύπωσε αργότερα στο γράμμα που έστειλε στο Γερμανό σοσιαλιστή Φρ. Μπόλτε. «Η διεθνής, έγραφε ο Μαρξ, ιδρύθηκε για να αντικαταστήσει τα διάφορα σοσιαλιστικά και μισοσοσιαλιστικά τμήματα με μια πραγματικά αγωνιστική οργάνωση της εργατικής τάξης».

Το πολιτικό πρόγραμμα και το καταστατικό της 1ης Διεθνούς φέρουν τη σφραγίδα του Μαρξ

Τα καθήκοντα αυτά προσδιόρισαν το περιεχόμενο του ιδρυτικού μανιφέστου και του καταστατικού της Διεθνούς ένωσης των εργατών. Και τα δυο κείμενα γράφτηκαν από τον Μαρξ και εγκρίθηκαν ομόφωνα την 1η Νοέμβρη 1864 από την επιτροπή που εκλέχτηκε από τη συγκέντρωση του Σεντ Μάρτινς Χολ για να καταρτίσει το πρόγραμμα της Διεθνούς ένωσης της εργατικής τάξης.

Η Διεθνής ένωση των εργατών βασίστηκε στην αρχή του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού. Ανώτατο όργανο ήταν το ετήσιο συνέδριο. Το συνέδριο εξέλεγε από τα μέλη του για ένα χρόνο το κεντρικό, ή όπως ονομάστηκε αργότερα, το γενικό συμβούλιο, που ήταν το ανώτερο όργανο της Διεθνούς στο χρονικό διάστημα που μεσολαβούσε ως το επόμενο συνέδριο.

Η Ιδρυτική Διακήρυξη

Η «Ιδρυτική Διακήρυξη» της Διεθνούς Ενωσης των Εργατών, την οποία διατύπωσε ο Μαρξ (ολόκληρο το κείμενο στα «Διαλεχτά Έργα», τ.1ος, σελ. 440 - 451), που είναι το πρόγραμμά της, είναι ένα από τα πιο σημαντικά ντοκουμέντα στην ιστορία του διεθνούς εργατικού κινήματος.

Στην «Ιδρυτική Διακήρυξη» χαιρετιζόταν η μεγάλη νίκη των Αγγλων εργατών για τη μείωση του εργάσιμου χρόνου στα 1847, ύστερα από τριαντάχρονο αγώνα, με την κατάχτηση με νόμο της δεκάωρης εργάσιμης μέρας. Πιο συγκεκριμένα αναφέρεται: «Το νομοσχέδιο για το δεκάωρο δεν ήταν μόνο μια μεγάλη πραχτική επιτυχία, ήταν η νίκη μιας αρχής. Για πρώτη φορά η πολιτική οικονομία της αστικής τάξης νικήθηκε μπροστά στα μάτια όλων από την πολιτική οικονομία της εργατικής τάξης». Μετά απ' αυτή τη νίκη των Αγγλων εργατών, σ' όλη τη Δυτική Ευρώπη οι κυβερνήσεις αναγκάστηκαν να υιοθετήσουν παρόμοιους νόμους μείωσης του ημερήσιου εργάσιμου χρόνου.

Η «Ιδρυτική Διακήρυξη» ανέφερε επίσης: «Το μεγάλο καθήκον της εργατικής τάξης είναι σήμερα η κατάχτηση της πολιτικής εξουσίας». Ενώ υπογράμμιζε την ανάγκη να έχουν οι εργάτες δική τους εξωτερική πολιτική. Πιο συγκεκριμένα, σχετικά μ' αυτό αναφέρει: «Αν η χειραφέτηση της εργατικής

τάξης απαιτεί την αδελφική συνεργασία των εργατών διαφόρων εθνών, πώς θα μπορέσουν να εκπληρώσουν αυτή τη μεγάλη αποστολή με μια εξωτερική πολιτική που επιδιώκει εγκληματικά σχέδια, που εκμεταλλεύεται τις εθνικές προκαταλήψεις και που κατασπαταλά σε ληστρικούς πολέμους το αίμα και τον πλούτο του λαού;».

Το ντοκουμέντο κατέληγε με το σύνθημα του «Κομμουνιστικού Μανιφέστου»: «Προλετάριοι όλων των χωρών, ενωθείτε!».

Το σχέδιο Καταστατικού

Το προσωρινό καταστατικό της Ένωσης αρχίζει μ' ένα προοίμιο που θέτει στην οργάνωση το καθήκον να καθοδηγήσει την εργατική τάξη για την κοινωνική της απελευθέρωση ως εξής: «Η απελευθέρωση της εργατικής τάξης πρέπει να καταχτηθεί από την ίδια την εργατική τάξη.

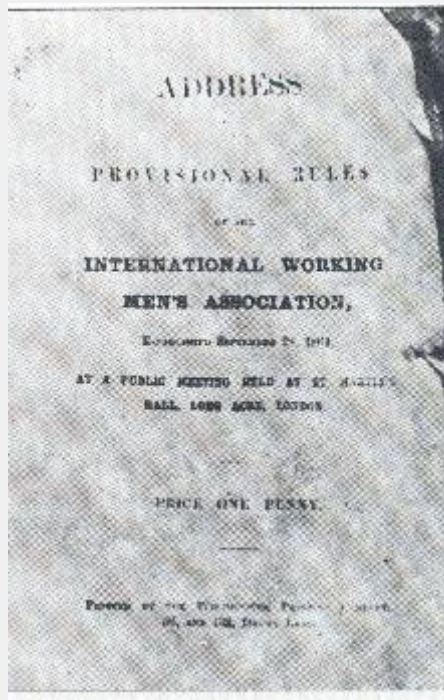
Οι αντιπρόσωποι της Α΄ Διεθνούς

Ο αγώνας για την απελευθέρωση της εργατικής τάξης δεν είναι αγώνας για ταξικά προνόμια και μονοπώλια, αλλά για ίσα δικαιώματα και καθήκοντα και για την κατάργηση κάθε ταξικής κυριαρχίας.

Η οικονομική υποδούλωση του εργάτη στο μονοπωλητή των μέσων εργασίας, δηλαδή των πηγών της ζωής, αποτελεί τη βάση όλων των μορφών της δουλείας, τη βάση της κοινωνικής αθλιότητας, του διανοητικού μαρασμού και της πολιτικής εξάρτησης.

Η οικονομική απελευθέρωση της εργατικής τάξης είναι, επομένως, ο μεγάλος τελικός σκοπός, στον οποίο πρέπει να υποταχθεί σαν μέσο κάθε πολιτικό κίνημα.

Όλες οι προσπάθειες που τείνουν σ' αυτό το μεγάλο σκοπό απέτυχαν ως τώρα από έλλειψη αλληλεγγύης ανάμεσα στους εργατικούς κλάδους κάθε χώρας και από την απουσία ενός αδελφικού δεσμού ανάμεσα στους εργάτες των διαφόρων χωρών.

Η πρώτη έκδοση της Διακήρυξης και του Καταστατικού της 1ης Διεθνούς

Η απελευθέρωση της εργατικής τάξης δεν είναι ούτε τοπικό, ούτε εθνικό, αλλά ένα κοινωνικό καθήκον που αγκαλιάζει όλες τις χώρες, στις οποίες υπάρχει η σύγχρονη κοινωνία και που η λύση του εξαρτάται από την πραχτική και θεωρητική συνεργασία των πιο προχωρημένων χωρών.

Το σημερινό ξαναζωντάνεμα του κινήματος της εργατικής τάξης στις πιο προχωρημένες βιομηχανικές χώρες της Ευρώπης, ενώ γεννά νέες ελπίδες, απευθύνει, ταυτόχρονα, μια πανηγυρική προειδοποίηση να μην επαναληφθούν τα παλιά λάθη και απαιτεί την άμεση συνένωση των ασύνδετων ακόμα κινήματων».

Πηγή:imerodromos